

सुधारपत्र क्रमांक ९६ दिनांक १२ / ०३ / २०२४

(म.रा.वि.वि.कं.मर्या., वर्गीकरण व सेवाप्रवेश विनियम-२००५)

विषय : सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास (एसईबीसी) प्रवर्गाकरीता विहित करण्यात आलेले आरक्षण अंगीकृत करुन त्याअनुषंगाने सरळसेवा भरतीसाठी सुधारित बिंदुनामावली विहित करणेबाबत.

संदर्भ : १) वर्गीकरण व सेवाप्रवेश विनियम-२००५ चे सुधारपत्र क्र. ९० दि. ०६.०४.२०२२.
२) शासन निर्णय क्र.बीसीसी २०२४/प्र.क्र.७५/१६-क दि.२७.०२.२०२४.

*****

आरक्षण कायदा-२००४ नुसार मागासवर्गीयांच्या शासकीय सेवेतील आरक्षणाच्या आदेशाची योग्य प्रकारे अंमलबजावणी करण्याकरिता शासन स्तरावर वेळोवेळी शासन निर्णय/परिपत्रकान्वये सूचना/तरतुदी निर्गमित करण्यात आलेल्या आहेत.

२. सन २०२४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र. १६, दि.२६ फेब्रुवारी, २०२४ अन्वये महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्गाच्या उन्नतीसाठी 'सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग' (एसईबीसी) असा नवीन वर्ग तयार करण्यात आला असून या वर्गात मराठा समाजाचा समावेश करण्यात आला आहे. या अधिनियमाद्वारे 'सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग' (एसईबीसी) वर्गासाठी राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील शासकीय व निमशासकीय सेवेत सरळसेवा भरतीच्या सर्व पदांमध्ये १०% आरक्षण विहित करण्यात आलेले आहे. या अनुषंगाने सामान्य प्रशासन विभाग, महाराष्ट्र शासन, शासन निर्णय क्र.बीसीसी २०२४/प्र.क्र.७५/१६-क दि.२७.०२.२०२४ अन्वये सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्गाकरिता (एसईबीसी) आरक्षणाच्या तरतुदीनुसार सरळसेवा भरतीसाठी सुधारीत बिंदुनामावली लागू करण्यात आली आहे.

३. प्रशासकीय परिपत्रक क्र.१ दि. २९.०९.२००५ अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार मा.अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक यांनी संचालक (वित्त), संचालक (संचलन), संचालक (प्रकल्प), संचालक (वाणिज्य) आणि संचालक (मास) यांच्याशी विचारविनिमय करुन कंपनीमध्ये सरळसेवा प्रवेशासाठी सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्गासाठी (एसईबीसी) महाराष्ट्र शासनाच्या धर्तीवर १०% पदे राखीव ठेवण्याकरीता मंजुरी प्रदान केलेली आहे. या अनुषंगाने म.रा.वि.वि.कं.मर्या., वर्गीकरण व सेवाप्रवेश विनियमांशी संलग्नित परिशिष्ट 'क' मध्ये खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्यात येत आहेत.

मुद्दा क्र.१ आरक्षणाची रचना -

शासन निर्णय क्र.बीसीसी २०२४/प्र.क्र.७५/१६-क दि.२७.०२.२०२४ अनुसार मागासवर्गीयांच्या गटवारीत सुधारणा करुन त्यात पुढील गटांचा समावेश असेल.

- [एक] अनुसूचित जाती आणि बौद्ध धर्म स्वीकारलेल्या अनुसूचित जातीतील व्यक्ती
- [दोन] अनुसूचित जमाती [विनिर्दिष्ट क्षेत्राबाहेर राहणाऱ्या अशा जमातींसह]
- [तीन] विमुक्त जाती - अ
- [चार] भटक्या जमाती - ब
- [पाच] भटक्या जमाती - क
- [सहा] भटक्या जमाती - ड
- [सात] विशेष मागास प्रवर्ग
- [आठ] इतर मागासवर्ग
- [नऊ] सामाजिक आणि शैक्षणिक मागासवर्ग (एसईबीसी)
- [दहा] खुल्या प्रवर्गातील आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटक

मुद्दा क्र. II पदे राखून ठेवणे -

मागासवर्गीयांसाठी पदे राखून ठेवण्याबाबतच्या विद्यमान आदेशांमध्ये सुधारणा करून प्रत्येक रिक्त होणाऱ्या पदांमधील जी पदे थेट सेवाप्रवेशाद्वारे भरण्यात येतात त्या पदांपैकी पुढील टक्क्यांइतकी पदे मागासवर्गीयांच्या प्रत्येक गटातील व्यक्तींसाठी राखून ठेवण्यात यावीत :-

[१]	अनुसूचित जाती आणि बौद्ध धर्म स्वीकारलेल्या अनुसूचित जातीतील व्यक्ती	१३%
[२]	अनुसूचित जमाती [विनिर्दिष्ट क्षेत्राबाहेर राहाणाऱ्या अशा जमातींसह]	७%
[३]	विमुक्त जाती - अ	३%
[४]	भटक्या जमाती - ब	२.५%
[५]	भटक्या जमाती - क	३.५%
[६]	भटक्या जमाती - ड	२%
[७]	विशेष मागास प्रवर्ग	२%
[८]	इतर मागासवर्ग	१९%
[९]	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागासवर्ग (एसईबीसी)	१०%
[१०]	खुल्या प्रवर्गातील आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटक	१०%

एकूण

७२%

ही टक्केवारी मागासवर्गीयांतील व्यक्तींच्या नियुक्तीद्वारे भरण्यात यावयाच्या रिक्त पदांची किमान टक्केवारी आहे.

मुद्दा क्र. VI मागासवर्गीयांसाठी आरक्षित केलेली पदे निर्दिष्ट करून त्यांची नमुनेवजा बिंदू नामावली (Model Roster) ठेवणे -

६. सरळसेवा भरतीकरीता शासन निर्णय क्र. बीसीसी २०२४/प्र.क्र.७५/१६-क दि. २७.०२.२०२४ नुसार विहित केलेली १०० बिंदू नामावली सोबत जोडलेल्या जोडपत्र 'अ' मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे वापरण्यात यावी.

मुद्दा क्र. XVII बिनराखीव पदांवर मागासवर्गीयांचा सेवाप्रवेश -

पुढे नमूद केलेल्या ०९ मागासवर्ग प्रवर्गातील ज्या उमेदवारांची निवड गुणवत्तेच्या आधारे करण्यात आली असेल अशांना बिनराखीव पदांपोटी सेवाप्रवेश देण्यात आला आहे असे समजण्यात यावे. त्याशिवाय, खालील निर्दिष्ट केल्याप्रमाणे ६२ टक्के पदेसुद्धा त्यांच्यासाठी राखून ठेवण्यात यावीत. मात्र, वरीलप्रमाणे गुणवत्तेनुसार निवड करण्यात आलेले उमेदवार आणि ६२ टक्के पदांवर नियुक्त केलेले उमेदवार या दोहोंची एकूण संख्या कोणत्याही एका सेवाप्रवेश प्रसंगी भरावयाच्या एकूण रिक्त पदांच्या संख्येच्या ६२ टक्क्यांहून अधिक होऊ नये. या ६२ टक्के मर्यादेत पुढे हिशेबात घेण्यासाठी मागील राखीव रिक्त पदे असल्यास, त्यांचाही समावेश होतो.

[१]	अनुसूचित जाती आणि बौद्ध धर्म स्वीकारलेल्या अनुसूचित जातीतील व्यक्ती	१३%
[२]	अनुसूचित जमाती [विनिर्दिष्ट क्षेत्राबाहेर राहाणाऱ्या अशा जमातींसह]	७%
[३]	विमुक्त जाती - अं	३%
[४]	भटक्या जमाती - ब	२.५%
[५]	भटक्या जमाती - क	३.५%
[६]	भटक्या जमाती - ड	२%
[७]	विशेष मागास प्रवर्ग	२%
[८]	इतर मागासवर्ग	१९%
[९]	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागासवर्ग (एसईबीसी)	१०%

एकूण

६२%

जेव्हा निवडीचा दर्जा शिथिल करुन उमेदवारांना राखीव पदांवर सेवाप्रवेश द्यावयाचा असतो तेव्हाच फक्त ही ६२ टक्क्यांची मर्यादा लागू होते. मागासवर्गातील उमेदवारांची निवड गुणवत्तेवर झालेली असेल तर त्यांना विहित टक्केवारीपेक्षा अधिक संख्येत नियुक्त करण्याचे स्वातंत्र्य नियुक्ती अधिकाऱ्याला असेल.

४. म.रा.वि.वि.कं.मर्या., वर्गीकरण व सेवाप्रवेश विनियम-२००५ चे सुधारपत्र क्र.९० दि.०६.०४.२०२२ अधिक्रमित करण्यात येत आहे.

५. हे आदेश दि. २६ फेब्रुवारी, २०२४ पासून अंमलात येईल.

६. सदर सुधारपत्र कंपनीच्या e-Library वर उपलब्ध करण्यात आलेले आहे.

सोबत : जोडपत्र-'अ'

(भूषण कुलकर्णी)
मुख्य महाव्यवस्थापक (मासं)

प्रत सविनय सादर:

- १) संचालक (वित्त)/(संचलन)/(प्रकल्प)/(वाणिज्य)/(मासं) म.रा.वि.वि.कं.मर्या.,सांघिक कार्यालय, मुंबई.
- २) सह व्यवस्थापकीय संचालक, म.रा.वि.वि.कं.मर्या. प्रादेशिक कार्यालय छत्रपती संभाजीनगर/कल्याण.
- ३) कार्यकारी संचालक (सुवअं)/(मासं)/(पायाभूत आराखडा/विशेष प्रकल्प)/(देयके व वसूली)/(वितरण)/(वित्त व लेखा) म.रा.वि.वि.कं.मर्या.,सांघिक कार्यालय, मुंबई.
- ४) प्रादेशिक संचालक, म.रा.वि.वि.कं.मर्या. प्रादेशिक कार्यालय पुणे/ नागपूर.

प्रत सन्नेह रवाना:

- १) मुख्य महाव्यवस्थापक (तां/आ)/(सांघिक वित्त)/(अंतर्गत लेखा परिक्षण/(सांघिक लेखा)/(माहिती तंत्रज्ञान)/मुख्य विधी अधिकारी/मुख्य तपास अधिकारी/ कंपनी सचिव म.रा.वि.वि.कं.मर्या.,सांघिक कार्यालय, मुंबई.
- २) मुख्य महाव्यवस्थापक (प्रवसु) म.रा.वि.वि.कं.मर्या.,नाशिक.
- ३) मुख्य अभियंता (स्थापत्य), स्थापत्य परिमंडल, म.रा.वि.वि.कं.मर्या., मुंबई.
- ४) सर्व मुख्य अभियंता, म.रा.वि.वि.कं.मर्या.,सांघिक कार्यालय, मुंबई.
- ५) मुख्य अभियंता, म.रा.वि.वि.कं.मर्या. परिमंडळ कार्यालय (सर्व)

प्रत रवाना:

- १) महाव्यवस्थापक (मासं)/(मासं-मासंव्यप्र)/(नियोजन), म.रा.वि.वि.कं.मर्या.,सांघिक कार्यालय, मुंबई.
- २) मुख्य औद्योगिक संबंध अधिकारी/मुख्य जनसंपर्क अधिकारी, म.रा.वि.वि.कं.मर्या.,सांघिक कार्यालय, मुंबई.
- ३) मा.अध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक यांचे विशेष कार्यकारी अधिकारी, म.रा.वि.वि.कं.मर्या.,सांघिक कार्यालय, मुंबई.

सरळसेवा भरतीकरीता १०० बिंदूनामावली

बिंदू क्र.	प्रवर्ग	बिंदू क्र.	प्रवर्ग	बिंदू क्र.	प्रवर्ग
१	अनुसूचित जाती	३५	इतर मागास वर्ग	६९	इतर मागास वर्ग
२	अनुसूचित जमाती	३६	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागासवर्ग	७०	अराखीव
३	विमुक्त जाती (अ)	३७	अनुसूचित जाती	७१	अनुसूचित जमाती
४	भटक्या जमाती (ब)	३८	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक	७२	अराखीव
५	इतर मागास वर्ग	३९	इतर मागास वर्ग	७३	अनुसूचित जाती
६	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग	४०	अराखीव	७४	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग
७	भटक्या जमाती (क)	४१	विमुक्त जाती (अ)	७५	इतर मागास वर्ग
८	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक	४२	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग	७६	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक
९	इतर मागास वर्ग	४३	अनुसूचित जाती	७७	भटक्या जमाती (ड)
१०	अराखीव	४४	अराखीव	७८	अराखीव
११	भटक्या जमाती (ड)	४५	इतर मागास वर्ग	७९	इतर मागास वर्ग
१२	अनुसूचित जाती	४६	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक	८०	अराखीव
१३	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग	४७	भटक्या जमाती (ब)	८१	अनुसूचित जाती
१४	अराखीव	४८	अराखीव	८२	अराखीव
१५	विशेष मागास प्रवर्ग	४९	इतर मागास प्रवर्ग	८३	विमुक्त जाती (अ)
१६	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक	५०	अराखीव	८४	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग
१७	इतर मागास वर्ग	५१	अनुसूचित जाती	८५	इतर मागास वर्ग
१८	अराखीव	५२	अराखीव	८६	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक
१९	इतर मागास वर्ग	५३	अनुसूचित जमाती	८७	विशेष मागास प्रवर्ग
२०	अराखीव	५४	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग	८८	अराखीव
२१	अनुसूचित जाती	५५	इतर मागास वर्ग	८९	इतर मागास वर्ग
२२	अराखीव	५६	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक	९०	अराखीव
२३	अनुसूचित जमाती	५७	भटक्या जमाती (क)	९१	अनुसूचित जाती
२४	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग	५८	अराखीव	९२	अराखीव
२५	इतर मागास वर्ग	५९	इतर मागास वर्ग	९३	अनुसूचित जमाती
२६	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक	६०	अराखीव	९४	अराखीव
२७	अनुसूचित जाती	६१	अनुसूचित जाती	९५	इतर मागास वर्ग
२८	अराखीव	६२	अराखीव	९६	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग
२९	इतर मागास वर्ग	६३	अनुसूचित जमाती	९७	अनुसूचित जाती
३०	अराखीव	६४	अराखीव	९८	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक
३१	भटक्या जमाती (क)	६५	इतर मागास वर्ग	९९	भटक्या जमाती (क)/(ब)
३२	अराखीव	६६	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग	१००	अराखीव
३३	अनुसूचित जमाती	६७	अनुसूचित जाती		
३४	अराखीव	६८	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक		

प्रवर्गनिहाय आरक्षित बिंदु

अनुक्रमांक	प्रवर्ग	आरक्षणाची टक्केवारी	बिंदु क्रमांक
१	अनुसूचित जाती	१३%	१, १२, २१, २७, ३७, ४३, ५१, ६१, ६७, ७३, ८१, ९१, ९७
२	अनुसूचित जमाती	७%	२, २३, ३३, ५३, ६३, ७१, ९३
३	विमुक्त जाती (अ)	३%	३, ४१, ८३
४	भटक्या जमाती (ब)	२.५%	४, ४७
५	भटक्या जमाती (क)	३.५%	७, ३१, ५७
६	भटक्या जमाती (ड)	२%	११, ७७
७	विशेष मागास प्रवर्ग	२%	१५, ८७
८	इतर मागास प्रवर्ग	१९%	५, ९, १७, १९, २५, २९, ३५, ३९, ४५, ४९, ५५, ५९, ६५, ६९, ७५, ७९, ८५, ८९, ९५
९	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग	१०%	६, १३, २४, ३६, ४२, ५४, ६६, ७४, ८४, ९६
१०	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक	१०%	८, १६, २६, ३८, ४६, ५६, ६८, ७६, ८६, ९८
११	अराखीव	२८%	१०, १४, १८, २०, २२, २८, ३०, ३२, ३४, ४०, ४८, ४४, ५०, ५२, ५८, ६०, ६२, ६४, ७०, ७२, ७८, ८०, ८२, ८८, ९०, ९२, ९४, १००.